

VIII. ÉVF. 1907 4. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal: Bpest, IX., Üllői-ut 75

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó elsején.

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

ÖRÖKIDÁDÁS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Tartalom. Dr. Láng Incze: A szentmisehallgatás. — Dr. Kis-Erős Ferencz: Az Oltáriszentség Jézus Krisztus szeretetének emlékezete. — Pallmann Péter: Hogyan imádta aquinói szent Tamás az Oltáriszentséget? — Innen-onnan. — Bougaud Emil: Az Oltáriszentség. — Fischer Ágoston: Elmélkedés a legméltóságosabb Oltáriszentségről. — Oltáregyesületi ügyek. — Halottaink. — Hirdetések.

~ A szentmisehallgatás ~

ASZENTMISEÁLDOZAT, az ujszövetség örökáldozata, az *imádság* négy főalakjának, a dicsőítő, hálaadó, engesztelő és kérő imádságnak *leghatásosabb módja*. Legfőbb ereje abban rejlik, hogy ez az imádság inkább, mint bármely más, a Jézus nevében való imádság, melynek az Üdvözítőtől a legfőbb ígérete vagyon: «Bizony-bizony mondom nektek, bármit kérendetek az Atyától az én nevemben, megadja nektek». (Ján. 16, 23.) Benne nem is annyira mi, mint inkább Krisztus, az örök főpap, «ki mindig él az éretünk való közbenjárásra» (Zsid. 7, 25.), imádkozik, mond dicséretet és hálát a mennyei Atyának nevünkben, engeszteli őt és «könyörög érettünk kimondhatatlan fohászokodásokkal». (Róm. 8, 26.)

Hogy azonban a szentmiseáldozat egészen a Jézus nevében való imádság legyen, szoros egyesülésre van szükségünk a szentmisében az áldozat igazi bemutatójával, az igazi főpappal, Jézus Krisztussal. Vele egybe kell forrnunk lélekben, lelkünk hármassal, értelmünkkel, szívünkkel és akaratunkkal, hogy vele egy legyünk gondolkodásban, érzelemben, elhatározásban. Ez a szentmisehallgatás helyes módja, melyet mindjobban elsajátítani kell, hogy komoly törekvésünk legyen, ha valóban üdvösen akarunk a szentmiseáldozaton jelen lenni. És ez nem is olyan nehéz, ha szem előtt tartjuk és szüntelen megemlékezünk arról, hogy minden egyes szentmiseáldozat a legüdvösebb tanítás, a legkomolyabb intelem, a világra szóló, legszentebb cselekmény. Vegyük ezt a három szempontot egyenként.

1. A szentmiseáldozat *a legüdvösebb tanítás*. A szentmiseáldozat iskola, mely a legfőbb, legkomolyabb igazságokat közli velünk naponként, rövid foglalatra az egész evangéliumnak. Benne minden imádság, minden szertartás egy-egy életbevágó, fontos igazságot tár lelki szemeink elé,

igazságokat, melyeket soha eléggé meg nem fontolhatunk, melyektől függ ideiglenes és örök boldogságunk. Mint legfontosabb igazságot *hirdeti mindenekelőtt Krisztus Urunk halálát*: «Valahányszor eszitek e kenyeret és isszátok e kelyhet, az Ur halálát hirdetitek, a míg eljő». (1 Kor. 11, 26.) Ezzel mindig újból és újból eszünkbe hozza azt, a mit oly szívesen szeretnénk elfelejteni, de a mit egy pillanatra sem volna szabad szem elől téveszteni, hogy t. i. a bűn a legnagyobb rossz, az Isten szörnyű megbántása, melyet jóvátennie és kiengesztelnie kellett az Isten Fiának megtestesülésével és halálával; napról-napra figyelmeztet bennünket arra, a mit annyira szeretnénk magunk előtt titkolni, hogy mi is bűnösök vagyunk, hogy bűnbánatra, engesztelésre, vezeklésre, önmegtagadásra van szükségünk, a mitől természetünk visszariad, a minek gondolatát a világ az ő csábításaival, pompájával lelkünkben elfojtani oly nagy sikerrel fáradozik. Igazán fontos egy könyv a szentmiseáldozat bemutatása az ő magasztos szertartásaival, fölséges imáival, fölvilágosító, kijózanító, megfélemlítő tanulságaival, melyet naponkint olvasni és figyelemmel olvasni épen napjainkban szükséges, mikor az új pogányság, a modern hitetlenség, a lelki öntudatlanság, a legvégzetesebb könnyelműség mámorába ringatni, a természetfölötti kinyilatkoztatás egyéb igazságaival a bűnnek, a kiengesztelés szükségességének tudatát, a bűnbánat és önmegtagadás szellemét az emberek lelkéből minden téren, a rendelkezésére álló minden eszközzel kiirtani törekszik. Legyen azért nekünk, a mennyire csak módunkban áll, naponkint legfontosabb foglalkozásunk, a szentmishallgatás, mely akárhányszor figyelve mindig új, mindig érdekes, mindig mélyreható és üdvös tanulságokat tár lelkünk elé.

2. De a szentmiseáldozat egyuttal *a legkomolyabb intelem*. A mit itt szemlélünk a szentmiseáldozat bemutatásánál, az nemcsak arra van hivatva, hogy elménket foglalkoztassa, figyelmünket lekösse, annak mélyebbre kell behatolnia és az értelmén át utat kell törnie a szívbe, hogy a szívet megindítsa, megrázza, megrendítse benne üdvös, mélységes érzelmeket keltsen. A szentmiseáldozat ugyanis lényege szerint nemcsak hirdeti, hanem egyuttal *megjeleníti az Ur halálát!*

A szentmiseáldozat az ő fölséges szertartásaival, magasztos liturgiájával nem egyszerű könyv, nem pusztá elbeszélés, hanem még inkább nagyszerű, eleven szemléltetés, isteni színmű, a legmeghatóbb dráma, mely megjeleníti lelki szemeink előtt a legfölségesebb eseményt, Krisztus Urunk egész életét és abban annak legfontosabb részletét, az ő kereszthalálát.

Ez kell, hogy a még emberiesen érző szívet mélyen megrázza, a bűnök megbánására, megutálására indítsa, melyek az Ur fájdalmas, kinos és gyalázatokkal tetézett halálát okozták. Ki is nézhetné végig ezt a fölséges cselekményt meghatottság nélkül, mely egykor megindította az élet-

telen természetet, megrepesztette a kemény kősziklát, fölolvasztotta a pogányok és bünösök sziveit. Ha van még érző, részvevő szivünk, lehetetlen, hogy ennek az isteni drámának szemlélése ne ébresszen bennünk is szégyent és bánatot, mély alázatosságot, reményt és bizalmat, hálát és viszonzszeretetet és a teljes odaadás érzelmeit, a mint könyekre, a bánat, hála és szeretet könyeit fakasztotta a szentek szemeiből. Ezen érzelmek egybeforrasztanak bensőbben az Üdvözítővel, teszik imádságunkat, szentmisehallgatásunkat igazán Jézus nevében való imádsággá. Ez egyuttal magyarázatja annak a tapasztalatnak, hogy a Krisztussal érző keresztény sziv egyetlen nap sem nélkülözheti a legfölségesebb cselekmény megható megjelenítését, a szentmise ünneplését.

3. A szentmiseáldozat végre minden egyes alkalommal megújuló *világraszóló nagy esemény*. Ha azt akarjuk, hogy imádságunk teljes és tökéletes legyen, még az érzelemnél nem szabad megállapodnunk, lelkünket egészen, egész valónkat kell beléfectetnünk, tehát az akarat elhatározásának is hozzá kell járulnia, a gyakorlati életre is át kell hatnia. «Nem minden, a ki mondja nekem: Uram, Uram! megyen be mennyeknek országába, hanem a ki Atyám akaratát cselekszi, ki mennyekben vagyon, az megyen be mennyeknek országába». (Máté 7, 21.) Ennek a követelménynek megfelelünk, ha Üdvözítőnk áldozatával a mi áldozatunkat összekapcsoljuk. A mire a szentmiseáldozat az embert természeténél fogva ráviszi. A szentmiseáldozat ugyanis nemcsak hirdeti, nemcsak egyszerűen szemlélteti, megjeleníti, hanem egyenest megújítja, föleleveníti, titokzatosan megvalósítja, bár vérontás nélkül, Jézus Krisztus kereszthalálát. «Szintoly nagynak, ujnak és örvendetesnek tessék, midőn misét mondasz vagy hallgatsz, mintha Krisztus a szüznak méhébe szállván, aznap lesz vala emberré, vagy mintha szemed láttára a kereszten függve az ember váltságáért szenvedne és meghalna.» (Kempis T.: Krisztus követése; 4, 2.) A szentmiseáldozat tehát elbeszélés, előadás, nem is pusztán szemléltetés és dráma, nem pusztán megjelenítése a multnak, hanem igazi valóság: Krisztus Urunknak folyton megújuló áldozata, titokzatos kereszthalála az egész világ büneiért, bennünket és az egész világot érdeklő megrendítő esemény. És valamint a történet lebilincsel, a szemlélés megindítja a szivet, de igazában csak a valóság az, mi az embert ellenállhatatlanul magával ragadja, ugy a szentmiseáldozat jelentőségének teljes megértése és átérzése nemcsak megható, megrázó és lesujtó, hanem egyuttal fölemelő és lelkesítő, a gyakorlati cselekvésre készítő. Az Üdvözítőnek szemei előtt való szüntelen áldozata és benne az ő mérhetetlen szeretetének eleven lüktetése, a hívő lelket egészen magával ragadja, viszonzszeretetre készíti; hogy immár bármely áldozat árán is a cselekvés terére lépjen, szeretetét tettekben érvényesítse, hogy komolyan megtérjen, önmehtagadó, áldozatos

életet éljen, Megváltójaért élni, fáradni, szenvedni és ha kell meghalni készen. Teljesedik egy szóval «És én ha fölmagasztaltatom a földről, mindent magamhoz vonzok.» Ezzel lesz a szentmisehallgatás a legvalódibb értelemben Jézus nevében való imádság, imádság «lélekben és igazságban»; mindennapi szükséglete azoknak, kik Krisztusért élni, fáradni, munkálkodni és szenvedni akarnak, a buzgó, tette kész keresztény sziveknek.

Láng Incze dr.

Az Oltáriszentség Jézus Krisztus szeretetének emlékezete.

«Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.»

(I. Kor. XI. 24—25.)

AZ UTOLSÓ vacsora édes Jézusunknak kedves, gyöngéd, megindító bucsuvétele volt szeretett tanítványaitól és azok személyében tőlünk is. A gyöngéd bucsuzásnak megható pillanataiban szerezte szeretetének nagy szentségét: az Oltáriszentséget apostolainak és nekünk is, sőt irántunk való gyöngéd szeretetében még tovább ment, mert e nagy szentséget emlékül, emlékezete szent és isteni jeléül hagyta itt számunkra. Ugyanis miután a kenyeret és bort szent testévé és vérévé változtatta, s miután ezen átváltoztató isteni hatalmat átadta apostolainak és ezek utódainak, így szól hozzájuk: «Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre». Az én emlékem fentartására, emlékem megőrzésére. Tehát a legszentebb Oltáriszentséget édes Jézusunk nemcsak

lelkünk táplálásául hagyta itt, hanem távozáskor tőlünk, egyzersmind hozzánk való szeretetének, köztünk való tartózkodásának emlékeül is. Ugy adta Ő ezt nekünk emlékül, a mint az emberek szoktak egymásnak emléket adni, a kik itt egymást szerették, de úgy kell elválniok, hogy e földön talán sohasem fogják többé egymást viszontlátni.

A szentírásban József könyvének 4. fejezetében olvassuk, hogy midőn Mózes halála után József vette át a vezérséget s a Jordán folyóig

Bornemissza Pál erdélyi püspök aranykelyhe 1564-ből a nyitrai székesegyház kincstárából.

Forgách Ferencz kelyhe a nyitrai székesegyház kincstárában.

Szentségmutató aranyozott ezüstből (Bajmóczon, Nyitra-megye) 1500 tájáról.

jutottak, e folyón csodálatos módon vezette át az izraelitákat az Ur. Ugyanis Isten parancsolatából a papok a frigyszekrényvel a Jordán vizébe léptek. Erre csodálatos dolgot láttak, mert a hol a frigyszekrényvel beléptek a vízbe, mintha valaki abban az irányban az egyik parttól a másikig egy vonalat húzott volna. Azon vonaltól fölfelé a víz felső folyásában megállt és mozdulatlanul állt, a vonaltól lefelé az alsó folyásban az egész víz lefolyt. A nép száraz lábbal kelhetett át a Jordánon, mert a felső vizek mint szilárd sziklafalak állottak. Az izraeliták megindult lélekkel szemlélték Istennek e csodatevő, nagy hatalmát. Józsue megparancsolta, hogy hozzanak magukkal a Jordánból 12 nagy követ. Megtették. Átkeltek mindnyájan. — Ekkor a Jordánnak eddig mozdulatlanul állt felső vizei megindultak és tovább folytak lefelé, mintha mi sem történt volna. Józsue pedig a 12 nagy követ a parton emlékjel alakjában föllállította és így szólt a zsidókhöz: Helyezzétek ide annak emlékjelül, a mit most láttatok. És majd, ha unokáitok azt kérdezik

tőletek: Nagyapám, mit jelentenek e kövek? Mondjátok nekik: Itt álltak meg a Jordán vizei a frigyszekrény előtt.

Kérdezem, miért állította Józsue ezen emlékjelet? Csak egy feleletet találok e kérdésre: Azért, mert Józsue tudta, hogy nagy gyöngeség az emberekben a feledés. Mig a tárgyak s az emberek szemek előtt vannak, gondolnak rájuk, szeretik őket; de ha eltűnnek szemek elől, azok emléke is elhalványul mindjobban lelkükben, s most bármennyire szeretik is őket, nemsokára már nem is emlékeznek rájuk.

Hogy ily könnyen felednek az emberek, e föltevésében nem tévedhetek. Erről bizonyosságot tesznek előttem maguk az emberek, mert hiszen ha azt akarják, hogy nagy embereiket: hőseiket, költőiket, tudósait, nagy királyaikat el ne feledhessék, szobrokat állítanak nekik, piramisokat, obeliszkeket, emlékoszlopokat emelnek számukra, emléképületeket építenek nevüknek,

A pásztói templom áldoztató kelyhe (Hévesmegye).

mert azt hiszik, hogy míg az emlékmű áll, nem is fogják őket elfelejteni. A jeles tettek emlékezetét kőbe, bronzba vésik az emberek. Ott van a hős Leonidás, ki hazájáért, Görögországért 300 bajtársával hősi halált halt. Honfiai e hőstett emlékezetét féltették a feledéstől. Azért ugyanott, a hol e hősök elestek, emlékoszlopot állítottak nekik, s annak kövébe vésve századokon át olvashatták az utódok e szavakat: «Vándor, add tudtukra a spártaiaknak, hogy törvényeiknek szentül engedelmeskedve, e helyen estünk el a hazáért»!

Voltam Rómában, a kereszténység fővárosában. Itt elmentem a régi

Turdossini fatemplom Árva megyében.

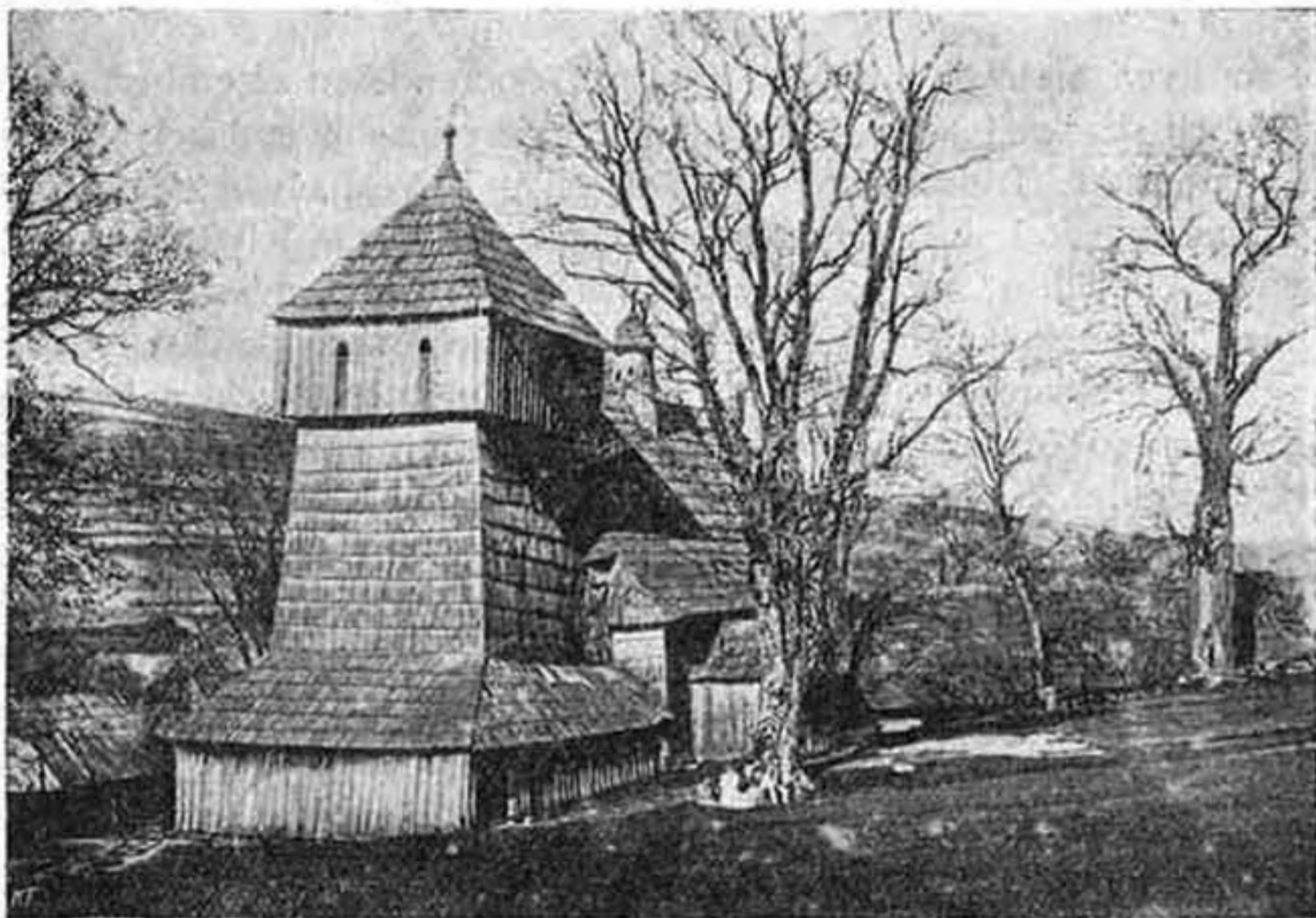
Róma épületmaradványai közé is; megtekintettem, körüljártam Titus és Konstantin császárok régi-régi diadalívét, megálltam Traján császár oszlopa előtt. Ezen emlékek láttára egy-két pillanatra lelkemben föléledt e nagy férfiak kora, a kikről én az iskolában annyit tanultam; lelki szemeimmel mintha láttam volna egy-két pillanatra az ő eltűnt világukat, erényeikkel és tévedéseikkel együtt. Mindezt azok az emlékek ujitották föl lelkemben. De láttam azt is, hogy jöttek-mentek emberek, honfiak, még tanult emberek is ezen emlékek előtt és ügyet sem vetettek rájuk; soknak még sejtelme sem volt arról, hogy ezek egy letűnt világnak, hatalmas, nagy férfiaknak egykoru tanúi. Ezt tapasztalva fölsóhajtottam: Ime, így temet el mindent a feledés! Eszembe jutottak ekkor a még régibb, de már megszűnt nemzetek emlékei, az egyiptomi piramisok, ezek az óriási épületek, régi nagy királyok siremlékei. Emlékek?! Igaz! Bámulva állunk

meg előttük, nézegetjük őket, eltűnődünk felettük s még csak azt se bírjuk megtudni, kiknek és milyen emlékei ezek.

Ime, így feledik el az emberek még a történelem nagy eseményeit is.

S ha elfeledik még azokat is, a miket ilyen emlékek őriznek, mennyivel inkább felejtik el azokat, a miknek még csak emlékeik sincsenek.

Vannak az emberek életében drága, kedves időpontok, vannak tiszta, szent, felejthetetlen érzelmek. Azaz mégse felejthetetlenek; mert várjatok csak egy évet és azok a felejthetetlen érzelmek elhalványodtak, de várjatok

Tribisii fatemplom Árva megyében.

öt-hat, talán tíz évig, s már végkép elmosódtak. Mert ezek eltartanak néhány hónapig, talán néhány évig s aztán jő a feledés.

Nem! Igazán nem csodálom, hogy a mi édes Jézusunk nekünk emléket akart hagyni, hogy Őt el ne feledjük soha, de soha! Mert Ő bármily mély nyomokat is hagyott hátra lelkünk életében, élete bármily vigasztaló, kedves, boldogító is volt nekünk, ha nincs egy állandó emlék, mely az Ő szerető, szent Szívét, isteni kedves személyét, személyének édes, isteni valóságát folytonosan nem tartja szemeink előtt, az emberek nagy gyöngesége: a feledés még Őt is kitörölné emlékezetünkől. Azért ez az isteni édes Jézus, ismervén az ember szívét és annak gyöngeségét: a feledést, bevárta bucsuzásának megindító, csaknem szivettépő perczeit s midőn már-már végleg megvált kedves tanítványaitól, emlékül azt az édes, isteni

emléket: a legszentebb Oltáriszentséget hagyta nekünk, mondván: «az én emlékezetemre».

Azt mondják és pedig nem alaptalanul, hogy az emlék annál becsebb, illetőleg annál megbecsülhetetlenebb, minél többet rejthetünk abba magunkból, szivünkől, lelkünkől, egész lényünkől, mert annál hathatósan idéz vissza bennünket azok lelkében, a kiknek emlékül adtuk.

Sokszor igen nagy dolognak tartjuk, hogy annak, a kitől elszakadtunk, emlékül csak egy sor kéziratát birjuk, mely az ő gondolatát tartalmazza; hát még ha emlékül arczképét kaptuk, mely az ő vonásait tükrözteti vissza?

Az ilyen emlékek: egy sor irás, arczkép rendesen az emberi emlékek netovábbjai. Ezeknél kedvesebb, lelkünknek becsebb emlék alig adhatunk egymásnak. Tudom, hogy vannak olyan szivek, olyan nemes lelkek, hogy övéiknek, a kiket forrón szeretnek, szivüket, lelküket adnák át emlékül. Elfeledi-e fiát a szerető anya? Elfeledi-e atyját a jó leány? Zuzzátok ezeknek szerető szivét a legapróbb izekre: szivüknek e legapróbb részei még szétdarabolva is az anyánál a szeretett gyermek, a leánynál a feledhetetlen jó édesapa nevét susogják, kiknek emlékül szivüket, lelküket szeretnék átadni. S mégis milyen ez az emlék, mit nekik adhattok?! Egy sor irás, arczkép, egy kedves kis érem. Tudom azt nagyon jól, te szerető anya! hogy ha megtehetnéd, bele is rejtenéd, szorosán belezárnád abba az emlékebe a fiad számára szivedet, lelkedet, az egész valódat. Megtennéd, ha birnád. Szeretnél ott lenni a fiad szivében, s az ő szivének szivedet, lelkedet ott hagynád emlékül, ott hagynád cserében, óvnád, oltalmaznád minden veszélytől. De haj! csak ember vagy, erőtlen és gyöngé; náladnál, magadnál csak egy van, a mi erőtlenebb, gyöngébb: az az emlék, a mit a fiadnak adtál. Oly emléket, minőt te szeretnél adni, oly emléket te nem, de csak Isten adhat!

Oh te édes Jézus! ha bucsuzásod napján, az utolsó vacsorán emlékül csak azon jászolt hagyta volna reánk, melyben mint Isteni kisedet nyugodtál, még akkor is a porba hullanék Előtted. Drágább emlék volna szent kereszted fája; bár drágább, bár szentebb, de még az se volna egészen elég szerető szivünknek. Nem ruhád, nem képed, oh te dicső, legédesebb, legjobb, isteni jó Jézus! Csak egy lehet emléked: tested, véred, lelked, egész istenséged. A kicsiny ostyának szent szine alá rejtetted el mindezt. Ez a te emléked.

Itt van ez emléken, itt maradt szent Szived, itt maradt a lelked, itt szent tested, véred, egész istenséged, hogy szivünkben lakjál, hogy minket szerethess, hogy bennünket megóvj és megoltalmazzá.

Szeretlek, imádlak, leborulva áldlak. Üdvözlégy Jézusnak drága, nagy szentsége, szerető Szivének isteni emléke! *Kis-Erős Ferencz dr.*

Hogyan imádta aquinói szent Tamás az Oltáriszentséget?

RISSÉ különösen hangzik talán a czim! Mit akarok elmondani szent Tamásról? Azt, hogy miképen imádta az Oltáriszentséget, vagyis milyen buzgalommal [és édes örömmel sietett egész életén át az Oltáriszentségben lakozó Ur Jézushoz; mit gondolt és mit érzett az Oltáriszentség imádása közben, mit irt és hogyan irt az Oltáriszentségről.

I.

Azt kérdezed: ki volt ez az aquinói szent Tamás? Röviden megfelelek. A katolikus hittudománynak igazán fényes csillaga, a kit «angyali mester» névvel tisztel meg az utókor. Olyan tudós, a kire a mult, jelen és jövő büszkén hivatkozik. A XIII. században élt, de nagy tudománya messze századokat bevilágít; nagy szelleme termékeit évszázadok mulva csak oly csodálattal olvassuk, mint a XIII. század emberei. De nemcsak tudós, nemcsak lángész, hanem nagy szent is. A tudományt átültette az életbe, a mit tanít, azt meg is tartja. Az ő életében a tiszta természet egyesül a malaszttal, a természet legbensőbb tulajdonságait áthatja a természetfölötti élet szelleme.

Erről a tudós és szentéletű férfiuról akarom elmondani, hogy miképen imádta az Ur Jézust az Oltáriszentségben. Ugyebár, örül a szivünk, mikor látjuk, hogy a tudatlan, egyszerű ember leborul az Oltáriszentség előtt, de nem kisebb az örömünk, mikor a tudós borul térdre az Ur Jézus előtt.

Aquinói szent Tamás egész életén át odaadással, lelkének egész hevével imádta az Ur Jézust az Oltáriszentségben. *A gyermekifju Tamás* játszótársai szórakozásait is elkerüli, hogy a templomban az Ur Jézus imádására siessen; örömet és hosszasan imádkozott. A férfi szent Tamás buzgóságát látjuk a gyermeknek ezen ájtatosságában. Arról nincs tudomásunk, hogy az Oltáriszentség jövője énekese hogyan járult a híres Monte-Cassinoi benczés-kolostorban az első szentáldozáshoz, de a szent érzelmeket és a mélységes szeretetet sejtethetjük, a melylyel az isteni lakomához közeledett.

Ragadjunk ki egy mozzanatot a *férfiu* szent Tamás életéből, a mely őt mint az Oltáriszentség buzgó imádóját mutatja be. «Tamás testvér — írja egy jámbor életrajz-írója, Tacco Vilmos — különös tiszteletet tanusított a leméltóságosabb Oltáriszentség iránt... Naponkint misézett s utána egy másodikat hallgatott, melynél gyakran szolgált. Ha betegség vagy más akadály közbejötté miatt nem mutathatta be a szentmiseáldozatot,

akkor egymásután két misénél volt jelen. A szent titkok ünneplésénél az angyali Mester oly áhitattal volt eltelve, hogy könyeket ontott...

Nápolyi tartózkodása alatt szent Tamás egy vasárnapon a szokott-nál nagyobb buzgósággal mondotta a misét s a legméltóságosabb Oltáriszentség méltóságáról elmélkedvén, a jelenlevő néptömeg szemeláttára elragadtatásba esett. Mintha a Kálvária hegyén az Istenember fájdalmában vett volna részt, oly bőségesen folytak könnyei. Ez az állapot hosszú ideig eltartott volna, azonban rendtársai hozzásiettek s elragadtatásából magához térítették...

Még egy harmadik mozzanatot írok le szent Tamás életéből. Szent Tamás a lyoni zsinatra indult, de növekvő betegsége miatt utját félbeszakította — nem is folytathatta, mert meghalt az uton. A Fossa-Novai kolostorba érkeztekor szokásához híven legelőször is a legméltóságosabb Oltáriszentség látogatására és imáadására sietett a templomba. Betegsége rohamosan megnövekedett, érezte, hogy élete vége felé közeledik, gondosan készült a halálra; sűrű könnyek között általános gyónást végzett és áldozni kívánt. Mikor az apát szerzeteseinek kíséretében a legméltóságosabb Oltáriszentséggel a Szent lakásába lépett, ez a puszta földre tétette magát, hogy ily alázatos helyzetben fogadja Urát, Istenét. Az apát fölmutatta a szent ostyát s az egyház szokása szerint kérdé tőle, vajjon hiszi-e, hogy a kenyér színe alatt az Isten Fia, ki Máriától született, megfeszített, meghalt és föltámadt, valóságban jelen van? Tamás könyes szemmel felelé: «Igen; erősen hiszem és igaznak vallom, hogy ez imádandó Szentségben Jézus Krisztus, igaz Isten, igaz ember, az örök Atya és a szűz Mária egyszülött Fia jelen vagyon. Így veszek most magamhoz Téged, lelkem megváltásának díját, földi zarándoklásomnak utrahalóját; Téged, a kiért egész életemben tanultam, dolgoztam, tanítottam és szóno-koltam. Tudtommal sohasem irtam ellened semmit; ha mégis ez imá-dandó Szentségről helytelen kifejezés csuszott ki tollamból, akkor nem ragaszkodom tévedésemhez...»

E szavak után angyali áhitattal vette magához az Ur testét. Ugyan-ott halt meg 1274-ben, életének 49. évében.

II.

Hányan vannak, a kik az Oltáriszentség imáadásában közben unatkoznak, elszórakoznak, türelmetlenül várják az imáadás idejének leteltét. Ha mi az ilyen embernek gondolatvilágába beletekinthetnénk, nem sok épületes dolgot látnánk! Nem látjuk az imádkozó gondolatát; elég, ha Isten látja. Azt sem látta senki, hogy szent Tamás mit gondolt az Oltáriszentség imáadásában, de ő maga kifejezést adott érzelmeinek és gondolatainak,

kifejezést adott sok művében, a melyet az Oltáriszentség nagy titkáról megírt, de még szebb kifejezést adott himnuszaiban, a melyeket az Egyház a szertartásaiba fölvelt és a melyek nemzedékről-nemzedékre hirdetik, hogy miképen imádta szent Tamás az Oltáriszentséget.

Nem veszem sorra szent Tamás tudományos értekezéseit, a melyeket az Oltáriszentségről írt. Nem fejtegetem, hogy miképen adta elő a nagy titkot, mint közelítette meg lángelméjével az isteni csodálatos miszteriumot. Egyetlen egyet megemlítek, a mi elég alkalmas arra, hogy hü képet nyújtson egész működéséről.

Midőn szent Tamás még Párisban tanított, az ottani egyetem mesterei között vita támad az Oltáriszentség színeit illetőleg az átváltozás után. Arról van szó, vajjon az átváltozás után a kenyér és a bor színe előbbi állaguk nélkül valóságosan jelen vannak-e, vagy tényleg többé nincsenek ott, hanem látszólagos jelenlétük csupán érzéki csalódáson alapszik. A tanárok e kérdés fölött különböző véleményben voltak. Hosszas és nehéz vitatkozás után abban egyeztek meg, hogy kikérik szent Tamás véleményét és határozatát elfogadják. Ugyanis már többször tapasztalták, hogy e tudós a legbonyolultabb kérdéseknél is csakhamar nagy bizonyossággal határozta meg az igazat s bizonyította azt be. Szentünk elfogadta az ajánlatot. Szokása szerint imádsággal és böjtöléssel fordult Istenhez a szükséges fölvilágosításért.

Hogy azonban valami olyant ne állítson, mi a hittel teljesen meg-egyeztethető nem volna, áttanulmányozván az e kérdésre vonatkozó iratokat, saját véleményét írásba foglalta.

Szent Tamás ezen iratában — különbséget tett Jézus Krisztus testének természetes és a Szentségben való léte között, mely szerint mindenütt ott van, a hol az átváltozott kenyér színe jelen van — azt tanítja, hogy a bor és kenyér járulécai vagy színei, u. m.: kiterjedés, alak, szín, szag és íz, az átváltozás után valóságban jelen vannak, habár a bor és kenyér állaga Jézus Krisztus testévé és vérévé változott is át. Ez az a nagy csoda, melyet az Egyház átváltozásnak nevez.

Szentünk azonban nem merte véleményét, a melynek az oktatás zsinórmértékéül kellett szolgálnia, az egyetem elé terjeszteni, mielőtt attól nem kért volna tanácsot, a ki körül az egész kérdés forgott. Azért előbb az oltárhoz megy, s mint tanuló, bemutatja mesterének munkáját. «Jézus Krisztus — imádkozik szent Tamás — ki a csodálatraméltó Szentségben valóságban jelen vagy s annak minden csodáját eszközöd, csak Tőled tudhatom meg az igazságot, a melyre másokat oktatnom kell. Teljes alázatossággal kérlek tehát, ha az, a mit írtam, az igazságnak megfelel, engeddd meg, hogy azt nyilvánosan előadjam; ha pedig olyasvalamit írtam, mi a hittel és ez imádandó szent Titokkal ellenkezik, akadályozz

meg és ne engedd, hogy én olyasvalamit mondjak, mi az Egyház tanával meg nem egyezik.»

Szent Tamás imádsága alatt társai, a kik őt megfigyelték, az oltáron nyugvó irat fölött Jézus Krisztust pillantották meg és hallották szent Tamáshoz intézett szavait: «Tamás! Testem és Vérem szentsége felől jól irtál; az eléd terjesztett kérdést, a mennyire ember azt teheti, helyesen oldottad meg». Ezen szavak után a jelenés eltűnt. A csoda hírére a kolostor perjele több szerzetessel a templomba sietett s szemtanui voltak e jelenetnek, melyről később tanuságot is tettek.

Miután Krisztus szavai szent Tamásnak tana felől való még legkisebb kételyét is eloszlatták, az egyetem elé terjesztette azt és a tanárok teljesen belenyugodtak véleményébe.

Ime szent Tamás, a hittudós, miképen imádja az Oltáriszentséget!

III.

Több a mondanivalóm szent Tamásról, az örökké szép himnusz-költőről, a melyeknek minden sora, minden szava a Szent érzelmeit tükrözi vissza, a melylyel az Oltáriszentségben lakozó Ur Jézus iránt viseltetett. Oly szépen irt szent Tamás az Oltáriszentségről, oly világosan és meggyőzően, mint senki, úgy hogy azt mondhatjuk, hogy az isteni szeretet ezen titkának tárgyalására és megdicsőítésére különös kegyelmet nyert. Senki sem énekelte meg a legméltóságosabb Oltáriszentséget, a csodák csodáját, oly magasztosan, mint ő. Igen, aquinói szent Tamás valóban költő, az Oltáriszentség tiszteletére irt énekei bizonyítják, hogy kiváló helyet foglal el azon költők között, a kiket a kereszténység nevelt, a kik lelkesedéseiket annak örök igazságaiból meritették.

IV. Orbán pápa megbizta szent Tamást, hogy az urnapi officiumot készítse el! Szent Tamás korában keletkezett ugyanis ez a szép ünnep, a melyet ma is nagy buzgósággal és körmenettel ünnepelünk meg. Az 1264. év volt az a nevezetes esztendő, a mikor ezt az ünnepet behozta IV. Orbán pápa, hogy a sok tiszteletlenséget, a melylyel az Oltáriszentséget illetik, jóvátegyük és hogy külön ünneppel üljük meg az Oltáriszentség szerzésének emlékét. Az ünnep officiumának elkészítésével szent Tamást bizta meg a pápa. Tamás engedelmeskedett, s így jött létre az a magasztos officium, melyet Urnapján az egész egyház mai nap is elmond. Ebben az officiumban találjuk meg az angyali doktornak — mint szent Tamást nevezni szokták — himnuszait, a melyeket az Oltáriszentség tiszteletére irt.

Kiragadok néhány gondolatot ebből az officiumból! A kar-imák zsoltárversekből vannak összeállítva, a melyek mind az Oltáriszentségre vonatkoznak. Az utolsó a gyönyörű «O sacrum convivium» vagyis «Oh

szentséges vendégség» kezdetű ima, «a melyben az Üdvözítőnket magunkhoz vesszük, az ő kinszenvedéseinek emlékezetét üljük; lelkünk szent malasztal telik el, s jövődő dicsőségünk zálogát kapjuk».

Egész élet lüktet a feleletekben, a hol az ószövetség az ujszövetséggel, a prófétáknak az Oltáriszentségre vonatkozó jövődölései Krisztus szavaival vannak szembeállítva. Egyik oldalon a zsidók husvéti báránya, másik oldalon a föláldozott Krisztus, a valódi husvéti bárány; a pusztai manna, a mely a zsidókat sok éven át táplálta, előképe a mennyei mannának, a mely a világnak életet adott, kegyelem-életet. Majd a kenyérrel, mely Illés prófétát Hóreb hegyére való utjában erősítette, az angyalok kenyerét, az Oltáriszentséget, az erősek eledelét hasonlítja össze.

Lássuk himnuszait! Ezek mindegyike az Ur Jézusra vonatkozik, a legméltóságosabb Oltáriszentséget dicsőíti — más és más alakban, más és más szavakkal. Öt himnuszt irt mindössze,* de ez elég volt arra, hogy századok múlva is dicsőítsük őt, a lánglelkű költőt.

«Pange lingua!» Ki ne ismerné ezt a himnuszt, ki nem énekelte már számtalanszor az Oltáriszentség előtt? Ezt a költeményt használja az egyház, valahányszor az Oltáriszentséggel áldást ad. Kisérjük figyelemmel!

«Nyelvem, dicsérd a szent test és vér drága miszteriumát!» Miért akarja dicsérni a test és a vér fenséges titkát? Elmondja ezt a következő három versszakban. Itt látjuk kifejezve egész megváltásunk történetét.

«Mert nekünk adatott, a Szűztől nekünk született.»

Itt élt a földön, tanított, működött közöttünk, azután csodás módon vetett véget földi tartózkodásának. Az utolsó vacsorán ugyanis, mikor már a husvéti bárányt magukhoz vették ő és tanítványai, a saját testét adta 12 apostolának eledelül saját kezeivel.

Hogyan? Rövid néhány szóval elmondja:

«Egy szót szól az örök Ige
S testévé lesz a kenyér».

Hitünk legmélyebb titka néhány szóval, a miről ő is, de mások is hosszú fejezeteket irtak! Itt mindent megtalálunk, a mit szent hitünk az Oltáriszentségről tanít. Itt a szentség szerzője, a megtestesült Ige, az Isten-ember; a kinek van hatalma arra, hogy a kenyeret és a bort saját testévé változtassa, s ha úgy tetszik, egy szavával. Itt van a szükséges anyag, a mi az Oltáriszentség szerzéséhez kell: a kenyér, a mely saját testévé lesz és a bor, mely Krisztus vérévé változik át.

«Krisztus vérévé lesz a bor.»

Ne keressük többé a kenyeret és a bort. Az, a mit az Isten-ember

* Pange lingua, Lauda Sion, Adoro te, Sacris sollemniis és Verbum supernum.

saját szavával testévé változtatott, a kenyér, már nincs többé, hanem e helyett ott van az oltáron az Ur Jézus teste és ugyanolyan módon átváltozik a bor az Ur Jézus vérévé. Habár szemünk kenyeret és bort lát, mégsem kenyér és bor az többé, hanem az Üdvözítő valóságos teste és vére. Ezt észszel nem lehet fölérni, ide hit kell, itt csak a hit segíthet.

«Bár nem fogja föl elménk,
De az alázatos szívnek
A hit szava is elég.»

A kételkedést a természetes eszünk el nem oszlatja, mert itt a szolgálatot megtagadja; de a hit, a mely a kinyilatkoztatásból meríti erejét, megnyugtatja, kielégíti a kételkedő elmét.

Mit kell hát tennünk! Az angyali doktor megmondja:

«Azért ezt a nagy Szentséget
Leborulva imádjuk!»

Imádni kell a nagy Szentséget! Szolgálatába kell szegődnünk az új hitnek, az új tannak. Igaz, hogy érzékeink mást tanácsolnak. Igaz, hogy az ész nem szívesen nyugszik meg az olyan igazságokon, a melyeket ő maga át nem láthat. De nem baj. A hit az érzékek hiányát pótolja, itt minden okoskodásnak vége, itt csakis a hit és az igaz hit segíthet, hiszen az emberi értelem nem az egyetlen és csalatkozhatatlan próbaköve az igazságnak.

«Ha elménkkal meg nem fogjuk,
Hitünkkel megfoghatjuk.»

De fölemelkedik lelke a nagy szentség alkotójához, a teljes Szentháromsághoz és neki kíván dicséretet, hálát, dicsőséget, tiszteletet és imádást minden teremtmény részéről. De itt egyuttal az imádásra gyakorlati utmutatást nyújt, t. i. úgy imádjuk legjobban e szentséget, ha az Atya, Fiu és Szentlélek-Uristen dicsőségét előmozdítani igyekszünk.

Mit szóljak a dicső «Lauda Sion» himnuszról? Ugyanazt a gondolatmenetet találjuk ebben is, mint az előbbiben, máskép kifejezve, más alakba öntve. Az Urnapra irt alkalmi himnusz *ez is*, mint a Szent kifejezi!

«Mert az Oltáriszentségnek
E nagy szentség szerzésének
Ma van fényes ünnepe!»

Szive repeső örömét hirdeti és buzdítja a hívő sereget, hogy a Megváltót, vezért és pásztort dicsérje minden érzékével.

Miért? Mert élve éltető kenyeret veszünk magunkhoz, ugyanazt, a mit Jézus az utolsó vacsoránál nyújtott. Szépen megnyilatkozik itt szent Tamásnak csodálatos alázattal párosult hite. Nem kutat, hisz a Megváltó szavában, ki új husvétot szerzett nekünk.

«Mint a végső vacsoránál
Tőn Jézus, szent parancsánál
Fogva, mi is úgy teszünk.»

Nemcsak hiszi azt, hanem szent vallásunk főigazságának mondja:

«Főigazság az hitünkben,
Hogy kenyér és bor egyetemben
Testté s vérré változik.»

Nem látjuk, nem halljuk, nem fogjuk föl eszünkkel.

«Valljuk ezt mi élő hittel,
Bárha elménk érzékinkkel
Rajta elcsodálkozik.»

Imé szent Tamás mélyen hiszi, de másoktól is hitet kíván a kinyilatkoztatás számára. Nem természetes igazság ez, hanem természetfölötti igazság, hitünk főigazsága. Kifejti ezt a főigazságot néhány szóval, világosan mondja el, a mit később a tridenti zsinat újra meg újra hangsúlyozott kanonjaiban.

A végét imával zárja be. Nem a Szentháromsághoz fordult, hanem Jézushoz, a jó pásztorhoz:

«Oh jó pásztor
Jézus kérünk,
Lelkünk étke
Légy vezérünk,
S életünkben áldva védj.

Te, ki itten táplálsz minket,
Boldogítsd ott lelkeinket
S szenteid sorába végy.»

Igen helyesen mondta Dom Guéranger, századunk híres liturgikusa erről a himnuszról: «Lauda Sionban a skolasztika (keresztény bölcséleti rendszer) nagy ereje értett ahhoz, hogy a latin nyelv ritmusához és szelleméhez mikép illessze minden erőszak nélkül oly hitágazat magyarázatát, mely oly nehéz, mely oly megható! Mily méltóság van e költemény kezdetén! Mily ügyes szabadosság ez egyház hitének kifejtésében! Mily kedvesen és egyszerűen vannak abba belefoglalva az angyalok kenyérének ószövetségi előképei: a husvéti bárány és a manna! s végre, mily csodálatos befejezést talál a költemény a magasztos és szívbeli imában az isteni Pásztorhoz, ki juhait saját testével táplálja, kinek itt e földön asztaltársai vagyunk, hogy fönt örökösei és testvérei lehessünk. Szent Tamás a XIII. század legelső skolasztikusa, ez alkotásával korának legnagyobb költőjévé is lett».

A ki az Oltáriszentség látogatására irt imákat és énekeket átímad-

kozta vagy élénekelte, az bizonyára megismerkedett már szent Tamásnak «Adoro te» vagyis «Imádlak téged, elrejtett Istenség» kezdetű himnuszával. Az egész himnuszon végigvonul szent Tamásnak élő hite, alázatos hite; az imádkozó, könyörgő, hitét megvalló szent Tamás szólal meg e himnuszban. Nemcsak imádja az Ur Jézust, hanem föl is áldozza neki szívét.

«Im, szivem néked adom rabul,
Mely rólad elmélkedvén, majd elájul.»

Ime, itt arra oktat szent Tamás, hogy élő hittel kell imádni, mint a «Lauda Sion»-ban olyan szépen kifejezte.

Ujra kijelenti, hogy érzékei mást tanácsolnak neki, de azért hisz, mert:

«Mert egyedül csak az Ige szól bizonyt!»

Szeme, szája, a szín és az íz itt csalódnak, de

«Bátran hiszem, a mit füleim hallnak».

Ime, itt kifejezi szent Tamás, a mit szent Pál mondott:

«A hit a hallásból van»; t. i. a kinyilatkoztatásból, a melynek helyes értelmét a hagyományból tudjuk.

A mint így imádja az Ur Jézust, kéri a mit a jó lator kért. Hivatkozik az Ur Jézus szavaira, a melyeket szent Tamás apostolnak mondott: «Boldogok, a kik nem látnak, mégis hisznek».

«Sebeidet, mint Tamás, nem szemlélem,
De istenséged' magasztalom s félem.»

Nagyobb reményt, forróbb szeretetet kíván. Kívánja, hogy a világot megvethesse:

«Engedd, hogy lelkem belőled élhessen
S boldogságot csak benned érezhessen».

Alázattal kéri a kegyes pelikánt, hogy egy csepp vérrel tisztítsa meg, hogy megjavulhasson! Ime, milyen alázatos szent Tamás! Bűnösnek vallja magát, mint a jó lator!

Majd így könyörög:

«Oh Jézus! kit most fátyol alatt nézek,
Részesits abban, a miért éhézek:
Hogy én lássalak színről-szinre téged
S áldjam öröktől-örökké szent neved».

Ennek az erős reménynek megnyilatkozása az ő egész élete. Lemondott a világ örömeiről, mert reméli, hogy ezáltal a mennyország örömeit fogja elérni. Tanul, kutat, tanít, imádkozik — mert reméli az örök boldogságot.

Hogy szent Tamás mennyire szerette és mennyire tisztelte az Ur Jézust az Oltáriszentségben, arról a «*Sacris sollemniis*» himnusza szépen

tanuskodik. A himnusz az Urnapjának méltó megünneplésére szólítja föl a hiveket; nemcsak virággal és új ruhával, hanem főképp újult szívvel éke-sítsük föl lelkünk házáat:

«Üljük meg, oh hivek, az oltárnak ünnepét,
Örvendve zengjük el Krisztus dicséretét;
Új legyen énekünk, mely sziveket hevit,
Új legyen és jobb életünk».

Ujra elmondja az Oltáriszentség szerzését, mint nagy örömünk okozó-ját. Lelke előtt áll az utolsó vacsora terme, az Ur Jézus tanítványaival együtt; az Oltáriszentség szerzése.

«Gyarlóknak átadá önteste ételét,
Bus népének hagyá szent vére serlegét,
Mondván, hogy ezt vegyék, mint új kegyek jelét,
S belőle mindegyik igyék.»

A mint lelki szemei előtt így elvonul az utolsó vacsora lefolyása, lelkében a csodálat, hála és tisztelet vegyülete fölébred és fölkiált:

«Ki halla ily csodát, hogy szolganép egye
Legfőbb hatalmu jó Urát».

A Szentháromsághoz fordul a himnusz végén, áhitattal kéri, hogy ez életben az erény útján legyen vezérünk, az élet után pedig az örök boldogságba!

A szeretet, a mely az Ur Jézusban lakozik irántunk, igen szépen van kifejezve a «Verbum supernum» kezdetű himnuszban. Szent Tamás azokat a gondolatokat gyűjti egybe, a melyek az Ur Jézusnak irántunk való szeretetéről tanuskodnak, hogy ezáltal mi is az Ur Jézus iránt szeretetre gerjedjünk. Mi a szeretet legnagyobb bizonyítéka?

«Mielőtt elárulná őt hűtelen tanítványa,
Az életkenyérben magát övéinek adja.»

A mikor tehát rút hálátlanságot követ el ellene az egyik tanítvány, ő a legnagyobb szeretetet gyakorolja a tanítványaival szemben.

Nem a menny és föld fölséges Urának, hanem testvérünknek mondja az Ur Jézust.

«Testvérükként született, majd eledelünkké lett,
Halálával megváltta, s ő lesz lelkünk jutalma.»

Ime, az Ur Jézus egész élete egy szépen összefoglalt beszéd, melynek célja, hogy bennünket szeretetre indítson. A ki így szeret bennünket, ahhoz minden szükségünkben bizalommal járulhatunk:

«Oh üdvösséges szent ostya, egek megnyitója,
Légy háborgó lelkeinknek erős gyámolója.»

Ime, így imádkozik szent Tamás a himnuszokban. Olyanok ezek, mint a csendesen folyó, tükörtiszta forrás, lelátunk a mélyére. A himnuszok

elénk tárják szent Tamás mélységes alázatát, készséges hitét, bizalommal teljes reménységét, forró szeretetét az Oltáriszentség iránt. Elénk tárják szent Tamás örömét és boldogságát, a melyet érezett, mikor az Oltáriszentség előtt imádkozott, vagy a mikor a szentmise közben az Ur testét magához vette.

Igy imádta szent Tamás, a szent, a hittudósok fejedelme, a halhatatlan költő az Oltáriszentségben lakozó Ur Jézust!

Pallmann Péter.

INNEN-ONNAN

Szent Tamás az Oltáriszentség előtt. A zsolozsmát imádkozta két testvér. A kórus a főoltár jobbán feküdt, de jóval magasabban. A testvérek imája nem nagyon visszhangzott a diszletek és számos kiszökellés közül, szinte elenyészett a hatalmas góthtemplomban. Mivel a homokóra elromlott, a két testvér az imán kívül az időjelzéssel is megvolt bizva, hogy harangozzanak a perjelnek és a többi testvérnek az éjjeli zsolozsmára...

...Csendesen nyílik a kórus ajtaja, belép Tamás testvér. Nesztelen lépéssel halad el mellettük és lefelé tart a templomba. A két testvér ügyet sem igen vet rá, tudták, hogy ő az első és ő az utolsó, azon sem ütköztek meg, ha az éjjel nagy részét itt tölti. Mégis feltűnt, hogy Tamás testvér nem mondja velük a zsoltárokat, sőt nincs is a szokott helyén, hanem a főoltár előtt térdepel, kezében valami iratcsomó. A két testvér szinte ösztönszerűleg egészen halkán mormogta a zsolozsmát — csakugy gépiesen — mert figyelték Tamás testvért.

... Tamás testvér felkelt, letette az iratcsomót az oltár közepére, azután leborult az oltár első kölépcsőjére és hangosan imádkozott: «Jézus Krisztus, ki a csodálatraméltó Szentségben valóságosan jelen vagy s annak minden csodáit eszközöld, csak Tőled tudhatom meg az igazságot, a melyre másokat oktatnom kell. Teljes alázatossággal kérlek tehát, ha az, a mit irtam, az igazságnak megfelel, engedd meg, hogy azt nyilvánosan előadjam, ha pedig olyas valamit irtam, mi a hittel és ez imádandó szent Titokkal ellenkezik, akadályozz meg és ne engedd, hogy én olyas valamit mondjak, mi az Egyház tanáival meg nem egyezik»... Arczra borulva, így imádkozott Tamás testvér... A két testvér csak hallgatja, a zsolozsma mindjobban elakad... «Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto, sicut erat in...» Itt hirtelen félbeszakad a zsolozsma; nagy fényesség tölti be a templomot. Az Ur Jézus megjelent Tamás testvérnek. ...Lélekszakadva fut az egyik testvér a perjelért, a másik a többi testvérekért. Mind siet, még a térdhajtásról is megfeledkeznek, odatódulunk a rácsozathoz. Senkisé beszél,

mind nézi a fehér fényes Ur Jézust az oltáron az iratok fölött. Megszólal az Ur Jézus:

«... Tamás! Testem és Vérem szentsége felől jól irtál; az eléd terjesztett kérdést, a mennyire ember azt teheti, helyesen oldottad meg». ... Az Ur Jézus eltűnt. Sűrű könnyzáró fut végig Tamás testvér arczáról. A jelzőharang hallatára — mintha mi sem történt volna — a kórusba megy, letérdel és imádkozik. A többi testvér lopva figyel; a legtöbb nem a zsoltárra, hanem Tamás testvérré gondol, a ki most is oly szerényen, buzgón imádkozik, mint máskor.

Árpádházi Boldog Margit élettörténetét legujabban Cziráky Gyula írta meg az ifjuság számára. A 106 lapra terjedő és néhány képpel diszitett könyv megrendelhető a szerzőnél Gombos-on és Jurcsó Antal könyvkereskedésében Kalocsán. Ára füzve 60 fillér. A szerző Árpádházi Boldog Margitnak Isten iránt érzett szeretetéről szólva, ezeket mondja a megdicsőültnek az Oltáriszentséghez vonzó áhítatáról. «A mikor csak egy kevés szabad ideje volt, besurrant imádkozó helyére; a templomba nyíló ablakon át a szentségházra szegezte tekintetét s elbeszélgetett az oltár királyával. Oly mélyen elmerült ilyenkor gondolataiba, hogy semmivel nem törődött; senki, még atyja, vagy anyja kedvéért sem hagyta abba imáját. Szentmise alatt meg úgy látszott, mintha nem is a földön, hanem az égben volt volna: Urfelmutatástól áldozásig sokszor magánkívül volt, mintegy holtnak látszott.

Hát még mikor megjött az áldozás ideje!... (Tizenötször járult évenként a szentségekhez). A megelőző napot készülődésre szánta... Kenyéren és vizen bőjtölt. Estétől reggelig csaknem szakadatlanul imádkozott, hogy amenyire-annyira méltóképen fogadhassa Jézus Krisztust, a ki szívébe szállani készült. Csak az éjféλι zsolozsma után pihent egy keveset. Földre borulva várta Urát. Áhítata ilyenkor oly nagy volt, hogy elragadta őt s néha a földtől egy lábnyi magasságba felemelte. Ha nem volt elragadtatva, az áldoztató kendőnek egyik végét sem engedte soha másnak fogni; ő tartotta mindvégig, hogy tovább láthassa — így szokta mondani — Jézust az Oltáriszentségben. A nap hátralevő részét hálaadásra használta; még ekkor sem evett, csak estefelé vett magához valami kevés eledelt. Volt rá eset, hogy még az éjszakával is megtoldotta a hálaadást».

A szülők és nőnevelő-intézetek nagy örömmel fogadhatják ezt a lelkesen megírt és lelkiismeretes munkáról tanuskodó életírást, mely igen kedves és tanulságos olvasmányt nyújt.

Jeruzsálemi szent Cyrill ünnepét márczius 18-án ünnepli az Egyház. Ezen a napon szállt égbe nagy egyháztanítónk lelke a 386. évben.

Fönmaradt műveiben nagyon értékes részletek vannak a legméltóságosabb Oltáriszentségről. A legbeszédesebb nyilatkozatai a következők: «A miért ne pusztán a kenyérre és borra figyelj: hisz az Ur állítása szerint Krisztus teste és vére az, mert jóllehet érzékeid az előbit sugallják, mégis tegyen erőssé és biztossá a te hited. Ne íteld meg a dolgot az izlésből, hanem minden kételkedés nélkül biztosan tudd, hogy Krisztus testére és vérére lettél méltatva.» (Catech. myst. 4. 6. sz.) Más helyen még világosabban szól (i. h. 9. sz.): «Arra tanít bizonyynyal a hit, hogy a mi kenyérnek látszik, nem kenyér, habár az izlelő érzék annak érzi is, hanem Krisztus teste; és a mi bornak látszik, nem bor, bárha az izlés annak véli, hanem Krisztus vére». Egy harmadik helyen még szebben s érthetőbben nyilatkozik (i. h. 4. 1, 2. sz.): «Miután tehát ő maga mondotta a kenyérről: Ez az én testem, ki merészelne tovább kételkedni? És miután ugyancsak ő mondotta: Ez az én vérem, ki kételkedhetnék valaha és állitaná, hogy nem az ő vére? A vizet egykor Galileának Kána nevű városában borra változtatta, a mi rokon a vérrel: vajjon kevésbé érdemli meg hitünket, midőn a bort vérré változtatta?» Gondosan elolvasva a szentatyának idézett helyeit, világos, hogy hiszi Krisztus valóságos jelenlétét az Oltáriszentségben, tanítja, hogy az Oltáriszentség magában foglalja Krisztus igazi, tulajdon testét.

Misealapítvány a bujdosók emlékére. Gróf Forgách László a kassai Székesegyházban örökös misealapítványt tett oly célból, hogy II. Rákóczi Ferencz fejedelemért és a kassai dómban nyugvó társaiért, valamint gróf Forgách Simon halála évfordulóján ünnepies gyászistentiszteletet tartsanak.

Az Oltáriszentségről nevezett kongregáció bozeni szemináriuma. Ezen a czimen A Magyarországi Papi Imaegyesület és Eucharistia-Társulat Értesítője a következő értesítést közli: Adveniat regnum tuum eucharisticum. Ez a jelszava az Oltáriszentségről nevezett kongregációnak, mit a szentség hírében (1868-ban) elhunyt P. Eymard alapított. E jelszóhoz híven a kongregáció azon van, hogy felgyujtsa a szivekben az Oltáriszentség iránt való szeretetnek tüzeit és imádókat gyűjtsön Jézus földi trónja köré minden népből és nemzetségből, kik lélekben és igazságban imádják őt. E célra szolgál az a szeminárium is, melyet 1903. évben állítottak föl Bozenben. A növendékek itt vallásos s tudományos kiképeztetést nyernek, hogy azután papokká szenteltetvén, a kongregációban a legméltóságosabb Oltáriszentség imádására szenteljék magukat és az Ur Jézus eucharisztikus országának buzgó apostolai legyenek. Hogy tehát idők folytán más országokban is sikerüljön az euch. Jézus állandó imádására,

trónt állítani, a nevezett kongregáció szívesen vesz föl bozeni szemináriumába másajku ifjakat is, ha legalább annyit értenek németül, hogy a tanításokon eredményre való kilátással vehetnek részt. A tanév szeptember elejével kezdődik. Bővebb tájékoztatást a bozeni rendházból lehet nyerni. Czim: Convent vom Allerheiligsten Sacramente. Bozen. Süd-Tirol.

A Műemlékek Országos Bizottsága folyó évi január hóban tartotta meg br. Forster Gyula elnöklete alatt idei első ülését és ezen megállapította az ezévi munkák sorozatát, melyeket a bizottság végre fog hajtani. Ezek között nagyjelentőségű, hogy a gyulafehérvári székesegyház helyreállítását ez évben meg fogják indítani. A folyó évben a többek között helyreállítják a lajtha-pordányi torony és templomromokat, a tordai róm. kath. templom két kapuját és tárgyalások folynak a premontrei rend kassai templomának javítása iránt is; ezt a templomot, melynek tornyai új süveget fognak nyerni, Báthory Zsófia építtette. Különösen ki kell emelnünk a szigetvári róm. kath. templomot. Ebben van Dorfmeister nevezetes kupolaképe, mely Zrinyi Miklósnak, a szigetvári hősnek apotheozisát ábrázolja. A képet 1770-ben festette a mester. A templom kijavításán kívül a festményeket gondosan megtisztítják és fentartásuk érdekében biztosító intézkedéseket fognak tenni.

Műbecscsel bíró egyházi szerelvények megőrzése. A műbecscsel bíró egyházi szerelvények megóvása érdekében Vaszary Kolos biboros hercegprimás ur egyik utóbbi körlevelében a következő üdvös rendeletet adta ki: «Minthogy a templomi szerelvények között gyakran műbecscsel bíró tárgyak is találhatók, melyeknek megmentése az egyházi művészet tanulmányozásának fontos érdeke, ezennel szigoruan meghagyom mindazoknak, kik kötelesek a reájuk bizott templomi szerelvényeket gondozni, hogy semmiféle egyházi tárgyat, u. m. egyházi ruhát, fehérneműt, érczkészletet, szobrot stb., bármily ócskának látszassanak is azok, előzetes főhatósági engedély nélkül el ne adjanak, vagy más tárgyakkal be ne cseréljenek».

Az Oltáriszentség

Bougaud «A kereszténység és korunk» cz. művének V. kötetéből.

III.

Ez előadáshoz, melyet szent Máté és szent Lukács szóról-szóra pontosan idéznek, hozzá kell csatolnunk szent Pál előadását. Szent Pál tanát igyekeznek olykor az apostolok tanával ellentétbe állítani; az ő tanúsága tehát itt annál nyomatékosabb.

«Én az Urtól vettem, a mit át is adtam nektek, hogy az Ur Jézus, a mely éjjel elárultaték, vevé a kenyeret és hálát adván, megszegé és mondá: Vegyétek és egyétek, ez az én testem, mely értetek adatik, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.»

«Hasonlóképen a kelyhet is, minekutána vacsorált, mondván: Ez a kehely az új-szövetség az én véremben; ezt cselekedjétek, valahányszor isszátok, az én emlékezetemre.»

«Mert valahányszor eszitek a kenyeret és isszátok e kelyhet: az Ur halálát hirdetitek, a mig eljő.»

«A ki tehát méltatlanul eszi e kenyeret, vagy issza az Ur kelyhét, vétkezik az Ur teste és vére ellen.»

«Vizsgálja meg azért magát az ember és úgy egyék azon kenyérből és igyék ama kehelyből.»

«Mert a ki méltatlanul eszik és iszik, ítéletet eszik és iszik magának, meg nem különböztetvén az Ur testét.»

«Azért van köztetek sok beteg és erőtlen és alusznak sokan.»
(I. Kor. XI. 23—30.)

Minő komoly szavak! És mennyire kiérzik már csak a hangból is, hogy itt nem képről, jelvényről, hasonlatról, hanem magasztos és félelmes valóságról van szó! Ugyanezt a hatást gyakorolják ránk irataikban az apostolok közvetlen tanítványai, az első apostoli atyák: Szent Ignác,¹ szent Jusztin,² szent Irén,³ Tertullian,⁴ kik a legnagyobb gonddal háritják el azt az eszmét, mintha Jézus Krisztus az oltáron csak hitben volna jelen; e hatás még élénkebb talán, ha az ős egyház sokatmondó szertartásait nézzük. Az a titokzatos csend, mely az Oltáriszentséget környezi, az a szivtisztaság, melyet megkövetel azoktól, kik benne részesülnek; az a Sancta Sanctis, melynél fogva a hitujonczokat kiküldik az ajtó elé; minden, még a pogányok rágalma is, hogy egy liszttel elborított gyermeket megfojtottak, testét megették, vérét kiítták — arra mutat, hogy nem valami

¹ Epist. ad. Smyrn. c. 7. ² Apolog. I. 66. ³ Adv. Haeres IV. 18. ⁴ Advers. Marcion IV. 40 — De resurrect. carnis, c. 8. — De lapsis. p. 186.

egyszerű kenyérdarabot hittek, melyet Jézus Krisztus emlékére költöttek el. «A kenyér, melyet én adok, az én testem. Az én testem valóban étel. Vegyétek és egyétek, ez az én testem.»

IV.

Már most ez oly világos, oly szabatos és, ismétlem, oly egyező szövegekre mit mondatok? Hogy az lehetetlen; vagyis az ilyen csoda megvalósítására nyilván tulságos hatalom, vagy tulságos szeretet kellene! De ha, a mint bebizonyítottuk, Jézus Krisztus Isten: hatalmának határait ki szabja meg? Ha az eget és földet s a csillagmilliókat, melyek a végtelen téreket betöltik, Ő teremtetten: ki mondja meg, mire lesz képes, ha meg akarja feszíteni erejét, hogy szeretetét kielégítse? De lám! Ti nem értitek föl Isten hatalmát és ismerni vélitek szívét!

Ah! még az ember szívét sem ismeritek meg. Hiszen hatezer éve áll előttetek és nem sejtitek mélyeit! És az a szív naponként olyan odaadást tanusít, olyan áldozatokat hoz, melyek titeket könyekre fakasztanak. Pedig ábrándjai, valósíthatatlan vágyai mellett, tettei semmik! Nem ismeritek az ember szívét és korlátokat akartok vonni Isten szívének!

E páratlan és kifürkészhetetlen szív alapította az Oltáriszentséget. Kevésbé mély szeretet azt mondta volna: «Vegyétek: ez az én testemnek képe. Ez az én véremnek jelvénye. Ez az én földönlétemnek emléke». Már ez is szép, gyöngéden szép lett volna. De nagyon is fölületes, nem elég merész: Jézus Krisztus tovább akart menni; a lélek mélyéig, ott létesíteni egyesülést, mely meghaladja az embernek minden álmát. Ezért mondta: «Ez az én testem, az én tulajdom testem, mely értetek adatik, értetek föláldoztatik; ez az én vérem, az én vérem, mely értetek kiontatik. Egyétek és igyátok; én magam akarom szívetekben felgyújtani a szeretet tüzét, hogy az enyémhez hasonló életet éljetekek».

A bölcsészeti tudományos ellenvetéseket majd később bonczolgom. De egyszóval már itt is megfelelek rájuk: A határtalan szeretettel van itt dolgunk, melynek szolgálatában a végtelen hatalom áll. Mit szóltok erre? Ez az első fénysugár.

Ime a második:

V.

«Ez az én testem, ez az én vérem.» Jézus Krisztusnak ez oly világos, oly határozott állításával szemben, mely azonban, el kell ismernünk, oly rettenetes nehézségeket támaszt, mit tett az emberiség? Az emberiség vette azt a testet, vette azt a vért. Térdre hullott. Hitt és hisz ma is.

Az emberiség, mondom; mert olvasóim belátják, hogy itt egyesek tagadását számbavenni nem lehet. Mindössze hatvan esztendeje, hogy sokan csüggedni érzik hitüket. De mi ez a hatvan esztendő tizenhatsz

században? mi egy pont a földtekén? mi a törpe kisebbség lázadása a nagy többségnek szabad, önkéntes és öntudatos hite ellen, az imádásnak amaz árja ellen, mely a szent asztalt körülözönli s melyet vissza nem tarthatott semmi? Hagyjuk tehát a kivételeket, melyeket nem vizsgálok, nem bírállok, melyekről egyszerűen azt mondom, hogy: kivételek, s nézzük az emberiséget. Tehát az emberiség hitt és hisz ma is. A hit balgasága fölér az állítás balgaságával.

Miképen magyarázható ez meg? Mi győzhette meg az emberiséget, mi bírhatta rá, hogy egy ilyen titok előtt önfeledve görnyed? Mert utóvégre is nézem s iszonyu nehézségek támadnak előttem, kinyitom szemeimet és — kenyeret látok. Kinyitom kezeimet és — kenyeret tapintok. S midőn érzéseimet, mert nagyon is anyagiak, mellőzve, elmém tehetségeit alkalmazni megkísérlem, más, még félelmesebb nehézségek tűnnek elém. Miként lehet Jézus Krisztus testestül-lelkestül jelen egy olyan kis ostyában? Miként sokban? Miként egyszerre ezer helyen? Miként; miként; minél jobban szaporitjátok a mikénteket, annál nagyobb súlyt adtok az én kérdésemre: Miként hitt az emberiség? Miként hisz ma is?

Mert figyeljetek meg, minő emberiség hitt a titokban? Nem valami ismeretlen lápokon kódorgó barbár-csordák. Nem a fetis, vagy bálványimádás gyalázatában sülyedt társadalmak, melyek e hitben elkorcsosódásuknak tápot és mentséget találtak volna. A keresztény emberiség a legdicsőbb, leghatalmasabb, legjózanabb, legszabadelvűbb, legértelmesebb, mely valaha létezett. A nemes Francziaország; a ragyogó Olaszország; a büszke spanyolok; a gyöngéd, ábrándozó németek; a gazdag iparüző Anglia; mert Anglia ép úgy, mint Németország, midőn a katolikus egyháztól elszakadt, az Oltáriszentségbe vetett hitét nem dobta el; a szerencsétlen Lengyelország, mely abból merítette az erőt, hogy reményét megőrizze az örvény fenekén is; az erős, még faragatlan és barbár, de talán oly nagy jövőre szánt Oroszország. Szóval az emberi szellem hatalmának tetőfokán.

És míg a pogányságban a legdicsőbb szellemek hittek legkevesebbet, itt a legszebb, legjobb, legtisztább, leggyöngédebb és legerősebb lelkek hisznek jobban. Igen, látom ez oly nemes lelkeket, ez oly egyszerű és oly mély sziveket, e férfiakat, honuk és koruk dicsőségét. Minő csapat! Az emberiség szine-java, zsinata. Ott vannak a költők, kik az Oltáriszentséget megénekelték: egy szent Tamás, egy szent Bonaventura, egy Dante, egy Corneille, egy Racine! Ott a tudósok, kik megmagyarázzák vagy védelmezték: egy szent Jusztin, egy szent Ágoston, egy Bossuet, egy Malenbrache! Ott az építészek, kik hajlékul fönséges templomokat emeltek neki és nem mondták meg nevüket, hogy ezzel megtiszteljék az elrejtőzött Isten titkát! Ott a festők, kik a székesegyházak falain ábrázolták pompáit: egy Angelico de Fiesole, egy Leonardo da Vinci, egy

Raphael, egy Michel-Angelo! Ott a katonák, kik meghajtották előtte homlokukat, mely mások előtt meg nem hajolt soha: egy Condé, egy Turenne, egy Vauban! Ott az egész emberiség, abban, a mi benne legdicsőbb. Annyi és oly rettentő nehézségek ellenére is elfogadta azt a kenyeret; imádta azt; diadallal hordá körül; hódolatának és a méltóságnak olyan pecsétjét illesztette rá, hogy a hitetlen önként leveszi fővegét s még az istentelen előtt is a legaljasabb bűn: megszentsegteleníteni azt a kenyeret, mert ez mindenkinek szemében merénylet maga Isten ellen, az Ő saját személyiségében.

VI.

De ime, valami még csodálatosabb. Az emberiség nemcsak hitt a titokban, hanem táplálkozott vele. Betűszerint vette a szót: «Comedite et bibite, egyétek és igyátok». S midőn ette ez uj eledelt, midőn itta ez uj italt, átalakult. Addig olyan volt, mint az ember táplálék nélkül; éhség elcsigázta, szomj elgyötörte, egyik ájulásból a másikba esve bukdácsolt a sárban; aztán feltápáskodik, szemei tűzben égnek, kezei ökölbe szorulnak, felfalná a világot. Evett-ivott, egész valója megváltozott, vonásaiba valami szelidet, komolyat, nemeset vett fel, mi az előbbitől egészen elüt.

És a szelidségnek, emberségnek, nagylelkűségnek és nemességnek ez általános alapján, melyet keresztény polgárosultságnak nevezünk, egyszerre páratlan, addig nem is sejtett erények támadtak; s ha vizsgáljuk és kutatjuk, honnét ered ez az uj, nemes vér, mely az emberiségnek ilyen erőt ad, csak egy válasz van: «Accipite et bibite, hic est sanguis meus. Vegyétek és igyátok, ez az én vérem.»

Igen, a világon mintegy két lejtő van és e két oly elütő, oly ellentétes lejtő közt ott egy kereszt és e kereszt tövében egy kehely! Más magyarázatot nem találtok. Ki teremtette meg a szüzeket, kik Jézus Krisztusért elhagytak mindent; a vértanukat, kik az igazságért vérüket ontották; a bűnbánókat és a szeretet apostolait? Kérdezzétek meg tőlük; kérdezzétek meg akár páli szent Vinczét, akár szent Teréziát, ki emelte őket oly magasra Isten és az emberek szeretetében? Odamutatnak a szentség házra. De hogyan! Hát ne volna ebben az Oltáriszenszentség istenisége mellett bizonyíték, fényes, csattanós! Hogy a lángész botlik! jó, Hogy Pascal, Malebranche tévedésbe esnek, megengedem! Hogy az emberi elme számtalan dologban korlátolt marad, nem tagadom. De hogy az erény, a hősiesség, az önfeláldozás, az angyali tisztaság csalódjanak és Isten ezt megengedje tizennyolcz századon át! Hogy azok, kik e titkot, nemcsak azt mondom, tanulmányozták, mélyéig kutatták, hanem a kik vele éltek, általa jobbak lettek, kik benne erőt, szeretetet, odaadást, szüzeséget találtak, tévedésben legyenek! És azoknak legyen igazuk, a kik nem

tanulmányoztak, nem kutattak, nem tettek semmit! Hogyan! Az önző, sivár és gyakran romlott lelkeknek volna igazuk! és a dicsők, a hősök, a tiszták, szüzek, vértanúk tévedésben élnének! És a mi még érthetlenebb: tisztaságuknak, szeretetüknek, hősiességöknek forrása maga a tévedés volna! Ah! ha ez így állana, térdre borulnék az oltár zsámolyán s emlékembe idézném a mi erényt termett, a mi fájdalmat megvigasztalt, a mi szenvedélyt elnyomott, azt mondanám: Oh, Istenem! Atyám, oh én Megváltóm, minő lesz az igazság, melyet előttünk rejtegetsz, ha már a tévedés, melyet uralkodni engedsz, ilyen dolgokat művel! De nem; ezek a föltevések lehetetlenek. Hiszek a tisztaságban, áldozatban, odaadásban, szeretetben. És mert e dicső dolgok az Oltáriszentségből születnek, igazság az!

VII.

Zárjuk be e fejezetet azzal, hogy egy nagy lángészt és nagy szívet szemlélünk az oltár lábainál. Jámbor asszony beszélt Bossuetről: «Egy Urnapján a rossz idő miatt nem jöhetett ki a körmenet; benn a templomban tartották meg. Hosszan tartott s valaki többször látta elvonulni a szentséget maga előtt és úgy tetszék neki, hogy Meaux szent püspöke, ki hordozá, egészen elmerült Abban, a kit tartott. Délután alkalma lévén találkozni vele, megkérte, ha terhére nincs, mondja meg, hol volt, míg a Szentséget tartotta kezeiben. Nyájasan bevallotta, hogy inkább szívében, mint kezeiben hordozá; hogy ott elmondta neki mind, mit a gyöngéd és tiszteletteljes szeretet mondhat s ez a gyönyörűség annyira elfoglalta, hogy rá sem gondolt: lépdel-e vagy nem».

Elmélkedés a legméltóságosabb Oltáriszentségről.

Bouillierie, carcassonei püspöktől.

Ime az én anyám és az én atyámfiai.

I.

Jézus az összegyűlt nép előtt tanítványaira mutatván, mondá: «Ime az én anyám és atyámfiai». (Máté 12, 49.)

Ha a keresztények e szép czimet az isteni törvény pontos megtartása által érdemelik ki: nem mondhatjuk-e, hogy még inkább megszerzi azt nekik az isteni Oltáriszentség?

Mikor Jézus egy napon a néphez szólt, anyja és atyjafiai kívül álltak és beszélni óhajtottak vele.

Mondá neki valaki: Ime anyád és atyádfiai kint állanak, keresvén téged.

Jézus pedig felelvén a vele szólónak, mondá:

Ki az én anyám és kik az én

atyámfiái? És kinyujtván kezeit tanítványaira, mondá:

Ime az én anyám és az én atyámfiái. Mert a ki atyám akaratát cselekszi, ki mennyekben vagyon, az az én atyámfia, és hugom és anyám». (Máté 12, 46—50.)

Az Isten Fia e pillanatot nagy elve kijelentésére használta föl.

Igaz az, hogy Isten törvényének tökéletes megtartása az embert hozzá szorosabb és erősebb kötélekkel fűzi, mint a test és a vér köteléke.

Kétségkívül mindez nem vonatkozik Jézusunk isteni anyjára.

Ő jobban volt fölvilágosítva, semhogy ez igazságot ne ismerte volna;

Alázatosabb is volt, semhogy dicső anyaságát előtérbe tolta volna;

Hűségesebben is tartotta meg a mennyei Atya akaratát, semhogy más érdemre kellett volna támaszkodnia.

Az Üdvözítőnek ama mondása, más szüleire és többi földieire vonatkozik.

Az isteni Mester arra figyelmeztette őket és minket arra tanított, hogy ha hitetlenkednek és kötelességeiket elmulasztják: akkor az újszövetségből kirekesztetnek és hogy az alázatos és tevékeny hit érdemei folytán helyeik idegeneknek ítéletnek majd oda.

Ime a szent Evangelium e szövegének szokásos magyarázata.

Ámde ki akadályozhat meg minket abban, hogy az Oltáriszentségre való vonatkozást is ne találjuk föl benne!

Oh igen!

Ha a keresztények Jézus atyjafiai és anyja czimére érdemesek azért, mert az isteni törvényeket pontosan megtartják, nem illetné-e meg őket e czim még inkább az isteni Oltáriszentség révén?

II.

Igen. Mikor mi Jézus Krisztussal az Oltáriszentségben bizalmasan társalgunk: akkor mi az ő testvérei vagyunk.

Jézust nagy néptömeg vette körül. Mária és az Üdvözítő más atyjafiai a nép miatt hozzá nem férhettek.

Az isteni Mester ezzel az ige kenyerére éhes néppel társalgott és tanítványaival, a kik a testté lett Ige tanítását megvalósítani óhajtották.

Ez a látvány nem emlékeztet-e valamire?

Nincs-e vajjon közöttünk az a Valaki, a kit sokan nem ismernek, de a ki szívesen fogadja, ha körülveszik oly lelkek, a kik vele társalogni kívánnak;

ha körülveszik hű tanítványok, a kik vele tanácskoznak, hogy megtudják, mikép kelljen parancsai útján viselkedniök?

Oh igen, mi tudunk róla és Őt nagyon jól ismerjük.

Ő a mi fivérünk akar lenni, mi pedig testvérei lehetünk, követve a sokaság példáját, a mely Galileában az Üdvözítőt körülvette.

Menjünk tehát bizalommal trónjához, a hol szeretetével székel. Menjünk palotájába, a melyet magának

városainkban, lakásainkhoz egészen közel épített.

Lépünk be és közeledünk az Oltáriszekerényhez; hallgassuk a szót, a mely onnan folyton kiárad, arra tanítva minket, a mit mi nem tudunk.

Megtanít a keresztény élet kötelességeire, a kiváló erények gyakorlatára, a kegyelmek fölhasználására, a hivatásunkhoz való hűségre.

Mi pedig, a magunk részéről, minden beszédére bizalmas lemondással feleljünk, őszintén fedezzük föl előtte szükségleteinket, nyomoruságunkat, hűtlenségünket.

Szóval: kezdünk el az isteni legédesebb és legkedvesebb társalgóval társalogni.

Nem igaz-e, mondjátok meg ti, a kik őt izeltétek, hogy nincs kellemebb és jobb, mint az Oltáriszentségi Istennel társalogni; ugy, mint a jóbarát barátjával, a fivér fivérével társalog?

Részemről nem tehetem, hogy ne ismételjem a Prófétával:

«Ecce quam bonum, et quam iucundum, habitare fratres in unum».

Nem tehetem, hogy ne mondjam:

Igen, mikor az isteni Szentségben Jézus Krisztussal egész bizalmasan társalgok; akkor én az ő atyjafia vagyok.

Most, szintugy, mint halandó életében, rám is mutathatna és mondhatná:

Ime atyámfia!

Igen, az, és azok mindazok, a kik Oltáriszekerényeimet körülveszik, a kik Isten igéjét hallgatják és cselekszik, ezek az én atyámfiai; mert

ezek azok, a kik testem legnemesebb részének alakításához járulnak és a kik a legértékesebb tagjaimmá válva Atyámnak, a szeretet Istenének gyermekeivé lesznek.

III.

Mikor őt szivünkbe fogadjuk és mikor gondosan magunkban őrizzük, anyjához leszünk hasonlóká.

* * *

Jézus, tanítványaira mutatva, azt is mondta:

Ime az én anyám!

Mik tehát azok az isten-anyjasági kiváltságok, a melyeket ekkép az imádó hivek tömegével közölt?

Melyek főleg azok a kiváltságok, a melyeket az imádandó Szentséggel reánk ruházott?

Az Oltáriszentség Máriára emlékeztet és az áldozás a kimondhatatlan anyaságból egyet-mást nekem is juttat. Az az Isten, a ki oltárainkon születik: Mária ölében van, mihelyt születik.

Mária keble fogadja és fogja föl legelőször az Isten testét, kezei illeik legelőször.

Mária volt az első pap és az első áldozó.

A betlehemi jászol, a hová Mária az isteni kisdedet helyezi: az első Oltáriszekerény; a pólyák, a melyekbe betakarja: a mi első szent ruháink.

Oh Mária, mikor az Igének tiszta méhedben való megtestesülésére gondolok; mikor látom, mint szoritod Jézus Krisztust szivedre és mint zárod anyai karjaidba: irigyelni kezdem szerencsédet.

Irigylem azokat az édes percze-
ket, a melyeket vele töltöttél; irigy-
lem ölelkezésteket.

Csodállak, főleg a jászolnál és
Názáretben, mikor a Mesternek,
Fiadnak minden szavát szivedbe
fogadtad és gondosan őrizted s el-
mélkedtél róluk magadban.

Irigylem ama csodálandó imád-
ságok szerencséjét, a melyek Jézus
előtt elhangzottak s a melyek elmon-
dására a lelkek ez isteni világossága
téged választott ki.

Csakhamar azonban a saját sze-
rencsémre és a saját dicsőségemre
is gondolok.

Én is szintugy, mint ti, én is be-
fogadom Jézust istenségével és em-
berségével, egészen a szent áldo-
zásban.

Én is karjaimba zárhatom, az én
keblem is templomává válik.

Én is gondosan megőrizhetem
az Igét és szavait.

Oh igen! Mikor pedig őt szivembe
fogadom és mikor Őt gondosan
magamba tartom: Anyjához leszek
hasonlóvá, hozzád, oh Mária!

Boldog tanítványok! Rólam is
mondja Jézus: *Ecce mater mea!*
Ime az én anyám!

Fischer Ágoston.

Oltáregyesületi ügyek.

A budapesti központi Oltáregyesü-
let választmányi ülése 1907 márczius
11-én. A tárgysorozat első pontján
a február 17—21-én rendezett szent-
gyakorlatról szóló jelentést hallgat-

ták meg a jelenlevők. A szentgyakor-
laton Kerling János S. J. mondotta
a beszédeket a 90 résztvevőnek. Ezu-
tán *Kiss Aladárné* jelenti, hogy a
rendelkezésre álló egyházi ruhák és
szerelvények szétszétadásának elbirálása
már lezáratott s így az ujabban érkező
folyamodványok figyelembe nem
vehetők, kivéve azt az esetet, ha vala-
mely templom leégne vagy kirabol-
tatnék. A választmány a Szanatorium-
Egyesület kérésére néhány egyházi
szerelvényt megszavazott még a
Gyulán épülő Szanatorium javára,
báró Vécsey Józsefné pedig kegye-
sen magára vállalta, hogy a Szana-
torium kápolnája számára az egy-
házi ruhák beszerzésére még külön
gyűjtést fog rendezni. A kiállítást a
budapesti központi Oltáregyesület
április 12—14. napjain rendezi az
Oltáregyesületnek helyiségeiben. —
A kiállítással kapcsolatos ájtatosságok
miatt az Angolkisasszonyok templo-
mában szokásos (minden hónap 11.
vasárnapján) oltáregyesületi isteni-
tisztelet elmarad. A válaszmány végül
Lorencz Adélt a terjesztők sorába
beválasztja. Az ülésen *Kánter Károly*
igazgatón kívül a következők vettek
részt: *Kiss Aladárné*, gróf *Zichy Nán-
dorné*, gróf *Zichy Livia*, gróf *Cziráky*
Lujza, báró *Vécsey Józsefné*, báró
Vécsey Esther, *Heinrich Ferenczné*,
Ghyczy Ida, *Felmayer Vilma* választ-
mányi tagok. A terjesztők ülésén
Kánter Károly igazgató az alapszabá-
lyokat magyarázta.

Meghívó. A Budapesti Központi
Oltáregyesület 1907. évi április
12—14-én a hazai szegény templo-

mok fölszerelésére szánt egyházi készleteit az Oltáregyesület helyiségeiben (IX., Üllői-ut 77.) közszemlére teszi ki. A kiállítással kapcsolatosan a három napon át ünnepies istentiszteletet és délutánonként szentbeszédet tartanak az Oltáregyesület kápolnájában. Adományokat köszönettel fogad az Oltáregyesület. Április 12-én, pénteken. Reggel 7 órakor: Szentségkitétel, szentmise; 9 órakor: ünnepies szentmise az Oltáregyesület élő tagjaiért, közös szent áldozás; 10¹/₄ órakor: szentmise. Április 13-án, szombaton. Reggel 7 órakor: Szentségkitétel, szentmise; 9 órakor: szentmise az Oltáregyesület megholt tagjaiért, közös

szent áldozás; 10 órakor: szentmise. Április 14-én, vasárnapon. Reggel 7 órakor: Szentségkitétel, szentmise; 8 órakor: ünnepies szentmise az Oltáregyesület jótevőiért, közös szent áldozás; 10 órakor: szentmise.

Az Oltáregyesület elhunyt tagjai 1906. évben. Bóna Rozália a budapesti központi Oltáregyesületnek példás buzgó-ságu terjesztője, ki évtizedeken át nagyon sokat tett az egyesület érdekében, Fixli Borbála Budapest, Feueregger Imréné Kolozsvár, Balázs János, Bán Anna, Bázmádi Judit, Kolosvári Erzsébet, Kovács Pál Mezőkövesd, Kálmán Istvánné, Löwenstein Antalné Budapest.

Szerkesztő: Dr. Breyer István.

WALTHERR GIDA

az arany érdemkereszt tulajdonosa.

Országos üvegfestészete

Budapest, VIII., Horánszky-utca 13.

Készít művészi kivitelű festett templomablakokat a legegyszerűbbtől a leggazdagabb kivitelig jutányos ár mellett

1906-ban készült munkák:

Bártfai Szt. Ferencz-rendi templom 11 ablak,
Szabadkai közpórházi kápolna 9 ablak,
Német-Prónai új templom 40 ablak,
Aranyos-Maróthi pléb.-templom 5 ablak,
Deési (Erdély) Szt. Ferencz-rendi temp. 31 ablak,
Felső-Vereczkei (Bereg megye) templom 8 ablak,
Ungvári főpléb.-templom 4 nagy ablak,
Baróti (Erdély) templom 7 nagy ablak,

Komáromi főpléb.-templom 3 nagy ablak,
Gyöngyösi Szt. Ferencz-rendi templom 9 ablak,
Monoki (Zemplén) templom 6 nagy ablak,
Budapesti örökim. kápolna és zárda 29 ablak,
továbbá: esztergom-vizivárosi, szekszárdi, heszterczehányai püsp. vártemp., zombori, budapesti Mária-Kongregáció házikápolnája, likavkai (Liptóm.) stb. templomok festett ablakai.

Színes mintarajzokat díjmentesen küldök. Kívánatra saját költségemen a helyszínre utazom.

Ő csász. és apostoli királyi felsége legmagasabb elismerése. Sokszorosan kitüntetve

RÓTH MIKSA

cs. és kir. udvari üvegfestő

Budapest, VIII., Kender-u. 22. és 24. sz.

Mindennemü **üvegfestmények** a legegyszerűbbtől a leg-
gazdagabb kivitelig. Diszes **üvegmozaik-munkák**
 _____ velencei modorban. _____

Sokszorosan
 kitüntetve ■

REMÉNYSÉGÜNK

AZ OLTÁRISZENTSÉG-IMÁDÁS ÉS MÁRIA-TISZTELET
 KÉPES HAVI FOLYÓIRATA.

Szerkesztő-kiadó

Varga Mihály kiskunmajsai plébános.

—• Előfizetési ára :—•

Egész évre csak 3 korona.

Félévre csak 1 kor 50 fill.

Megrendelhető a szerzőnél Kiskunmajsán.

A ki-kér, kap mutatványszámot ingyen.

*Egyházi ruhák
és fehérneműek.*

*Egyházi és egyleti
zászlók. Műhimzés.*

Templom- és kápolna-berendezések.

Kitüntette: Szeged 1876. Székesfehérvár 1879. Deés 1879. Budapest 1885, 1896.

Magyarország legrégebb
egyházi szerek és zászlók gyára

OBERBAUER ALAJOS UTÓDA

József fhg és Klotild fhgasszony ő cs. és kir. fenségeinek udv. szállítója

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 15. szám alatt.

Alapított 1863-ik évben.

Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dúsan fölszerelt egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaimat a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen: miseruhákat, pluviale, dalmatika és ornátusokat. Egyházi és társulati lobogók.

*Tüzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dal-
egyleti és temetkezési egyleti zászlókat.*

Szentszobrokat, csillárokat, ciborium és kelyheket. Fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat. Monstranciák, stáció-képek, oltárok, Urkoporsókat stb. Nagy választék arany, ezüst és selyemhimzésekben, valamint himzett egyházi ruhákban.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák, oltárgyertyatartók megezüstözését vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el. Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök.

